Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 22. septembra 2020*

„Pritožba – Državne pomoči – Člen 107(3)(c) PDEU – Člena 11 in 194 PDEU – Člen 1, člen 2(c) in člen 106a(3) Pogodbe Euratom – Načrtovana pomoč za jedrsko elektrarno Hinkley Point C (Združeno kraljestvo) – Sklep, s katerim je pomoč razglašena za združljivo z notranjim trgom – Cilj v skupnem interesu – Okoljski cilji Evropske unije – Načelo varstva okolja, načelo ‚plača povzročitelj obremenitve', previdnostno načelo in trajnostno načelo – Določitev zadevne gospodarske dejavnosti – Nedelovanje trga – Sorazmernost pomoči – Pomoč za naložbe ali poslovanje – Določitev elementov pomoči – Obvestilo o poroštvih"

V zadevi C-594/18 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 21. septembra 2018,

Republika Avstrija, ki jo je sprva zastopal G. Hesse, nato F. Koppensteiner in M. Klamert, agenta, skupaj s H. Kristoferitschem, Rechtsanwalt,

pritožnica,

druge stranke v postopku so

Evropska komisija, ki jo zastopajo É. Gippini Fournier, T. Maxian Rusche, P. Němečková in K. Herrmann, agenti,

tožena stranka na prvi stopnji,

Češka republika, ki jo zastopajo M. Smolek, J. Vláčil, T. Müller in I. Gavrilová, agenti,

Francoska republika, ki sta jo sprva zastopala D. Colas in P. Dodeller, nato P. Dodeller in T. Stehelin, agenti,

Veliko vojvodstvo Luksemburg, ki ga je sprva zastopala D. Holderer, nato T. Uri, agenta, skupaj s P. Kinschem, avocat,

Madžarska, ki jo zastopa M. Z. Fehér, agent, skupaj s P. Nagyjem, ügyvéd,

Republika Poljska, ki jo zastopa B. Majczyna, agent,

Slovaška republika, ki jo zastopa B. Ricziová, agentka,

* Jezik postopka: nemščina.

Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, ki ga zastopata Z. Lavery in S. Brandon, agenta, skupaj z A. Robertsonom, QC, in T. Johnstonom, barrister,

intervenienti na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, R. Silva de Lapuerta, podpredsednica, A. Arabadjiev, predsednik senata, A. Prechal, predsednica senata, M. Vilaras, M. Safjan, S. Rodin, predsedniki senatov, L. S. Rossi, predsednica senata, in I. Jarukaitis (poročevalec), predsednik senata, T. von Danwitz, sodnik, C. Toader, sodnica, D. Šváby, sodnik, K. Jürimäe, sodnica, C. Lycourgos in N. Piçarra, sodnika,

generalni pravobranilec: G. Hogan,

sodna tajnica: M. Krausenböck, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 28. januarja 2020,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 7. maja 2020

izreka naslednjo

Sodbo

1 Republika Avstrija s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 12. julija 2018, Avstrija/Komisija (T-356/15; v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2018:439), s katero je to zavrnilo njeno tožbo za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije (EU) 2015/658 z dne 8. oktobra 2014 o državni pomoči SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), ki jo namerava Združeno kraljestvo odobriti kot podporo za jedrsko elektrarno Hinkley Point C (UL 2015, L 109, str. 44; v nadaljevanju: sporni sklep), v katerem je Evropska komisija ugotovila, da je ta ukrep pomoči združljiv z notranjim trgom v smislu člena 107(3)(c) PDEU, in dovolila njegovo izvajanje.

Dejansko stanje

2 Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska je 22. oktobra 2013 priglasilo tri ukrepe pomoči (v nadaljevanju: zadevni ukrepi) za enoto C jedrske elektrarne Hinkley Point (v nadaljevanju: Hinkley Point C). Upravičenec do zadevnih ukrepov je družba NNB Generation Company Limited (v nadaljevanju: NNBG), ki je odvisno podjetje družbe EDF Energy plc (v nadaljevanju: EDF).

3 Prvi od zadevnih ukrepov je pogodba na razliko, sklenjena med družbama NNBG in Low Carbon Contracts Ltd, subjekt, ki ga bodo v skladu z zakonsko obveznostjo financirali vsi pooblaščeni dobavitelji električne energije za zagotovitev stabilnosti cen za prodajo električne energije družbe NNBG med obratovanjem jedrske elektrarne Hinkley Point C. Drugi zajema dogovor med ministrstvom Združenega kraljestva za energijo in podnebne spremembe ter vlagatelji družbe NNBG, ki dopolnjuje pogodbo na razliko in določa, da bo, če v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point C iz političnih razlogov družba Low Carbon Contracts vlagateljem družbe NNBG ne bo plačala odškodnine, dogovorjeno odškodnino vlagateljem plačalo zadevno ministrstvo. Določa tudi mehanizme delitve dobička. Tretji je kreditno jamstvo Združenega kraljestva za obveznice, ki jih bo izdala družba NNBG in s katerim je zagotovljeno pravočasno poplačilo glavnice in obresti na kvalificiran dolg.

4 Evropska komisija se je 18. decembra 2013 odločila začeti formalni postopek preiskave o zadevnih ukrepih. Ta sklep je bil 7. marca 2014 objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* (UL 2014, C 69, str. 60).

5 Komisija je 8. oktobra 2014 sprejela sporni sklep, v katerem je v oddelku 7 izpostavila, da zadevni ukrepi pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Komisija je v oddelkih 9 in 10 tega sklepa preučila, ali se lahko ti ukrepi razglasijo za združljive z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU, in je sklenila pritrdilno. Člen 1, prvi odstavek, navedenega sklepa tako določa:

„Pomoč [Hinkley Point C] v obliki pogodbe na razliko, dogovora z ministrstvom in kreditnega jamstva je skupaj z vsemi povezanimi elementi, ki jih Združeno kraljestvo namerava izvesti, združljiva z notranjim trgom v smislu člena 107(3)(c) [PDEU].“

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

6 Republika Avstrija je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 6. julija 2015 vložila tožbo za razglasitev ničnosti spornega sklepa.

7 Velikemu vojvodstvu Luksemburg je bila dovoljena intervencija v postopku v podporo predlogom Republike Avstrije, medtem ko je bilo Češki republiki, Francoski republiki, Madžarski, Republiki Poljski, Romuniji, Slovaški republiki in Združenemu kraljestvu dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije.

8 Republika Avstrija je z očitanjem Komisiji, da je razglasila, da so zadevni ukrepi združljivi z notranjim trgom v smislu člena 107(3)(c) PDEU, v utemeljitev tožbe navedla deset tožbenih razlogov.

9 Splošno sodišče je v izpodbijani sodbi po tem, ko je zavrnilo teh deset tožbenih razlogov, tožbo zavrnilo.

Predlogi strank pred Sodiščem

10 Republika Avstrija s pritožbo Sodišču predlaga, naj:

– izpodbijano sodbo v celoti razveljavi;

– tožbi za razglasitev ničnosti spornega sklepa ugodi;

– Komisiji naloži plačilo stroškov in

– vsem intervenientom na prvi stopnji, ki sodelujejo v pritožbenem postopku, naloži, naj nosijo lastne stroške.

11 Veliko vojvodstvo Luksemburg Sodišču predlaga, naj:

– pritožbi v celoti ugodi in izpodbijano sodbo v celoti razveljavi;

– tožbi za razglasitev ničnosti, vloženi zoper sporni sklep, v celoti ugodi in

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

12 Komisija Sodišču predlaga, naj:

– pritožbo zavrne in

– Republiki Avstriji naloži plačilo stroškov.

13 Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo Sodišču predlagajo, naj pritožbo zavrne.

Pritožba

Prvi pritožbeni razlog

14 Republika Avstrija s prvim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi napačno uporabilo pravo, ker ni ugotovilo, da gradnja nove jedrske elektrarne ni cilj v skupnem interesu.

Prvi del prvega pritožbenega razloga

– Trditve strank

15 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču očita, da je v točki 79 in naslednjih izpodbijane sodbe zavrnilo njene trditve, s katerimi je izpodbijala presojo Komisije, navedeno v točki 374 obrazložitve spornega sklepa, v skladu s katero je spodbujanje jedrske energije cilj v skupnem interesu. Splošno sodišče naj bi pri tej odločitvi napačno izhajalo iz načela, da pri presoji, ali je spodbujanje jedrske energije cilj, ki ga lahko države članice uresničujejo z državnimi pomočmi, ni vprašanje, ali ta cilj ustreza interesu vseh ali večine držav članic, ampak je treba ugotoviti, ali gre za javni, in ne le za zasebni interes prejemnika pomoči.

16 Splošno sodišče naj bi se s tem oddaljilo od prakse Komisije in prevladujoče sodne prakse v zvezi z uporabo člena 107(3)(c) PDEU, v skladu s katerima se mora načeloma z vsako pomočjo uresničevati cilj v skupnem interesu, namreč cilj v skupnem interesu Unije, in sicer interes, ki ustreza skupnemu interesu vseh držav članic.

17 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo menijo, da ta del prvega pritožbenega razloga ni utemeljen.

– Presoja Sodišča

18 Člen 107(3)(c) PDEU določa, da se za združljivo z notranjim trgom lahko šteje pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

19 Tako mora državna pomoč, da bi se lahko štela za združljivo z notranjim trgom v skladu s to določbo, izpolnjevati dva pogoja, od katerih je prvi namenjen pospeševanju razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, drugi, ki je oblikovan negativno, pa ne sme spreminjati trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

20 Drugače kot člen 107(3)(b) PDEU, ki določa, da se lahko pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice razglasi za združljivo z notranjim trgom, člen 107(3)(c) PDEU za združljivost pomoči torej ne določa pogoja, da sledi cilju v skupnem interesu, in to brez poseganja v okoliščino, da morajo sklepi, ki jih Komisija sprejme na tej podlagi, zagotavljati spoštovanje prava Unije.

21 V nasprotju s tem, kar trdi Republika Avstrija, se Sodišče v sodbah, ki jih navaja, ni oprlo na obstoj pogoja, ki zahteva, da pomoč sledi cilju v skupnem interesu. V sodbah z dne 17. septembra 1980, Philip Morris Holland/Komisija (730/79, EU:C:1980:209, točke od 24 do 26), z dne 24. februarja 1987, Deufil/Komisija (310/85, EU:C:1987:96, točka 18), in z dne 19. septembra 2002, Španija/Komisija (C-113/00, EU:C:2002:507, točka 67), namreč Sodišče ob tem, da je v bistvu navedlo, da ima Komisija diskrecijsko pravico, katere izvajanje vključuje kompleksne gospodarske in socialne ocene (glej sodbo z dne 8. marca 2016, Grčija/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, točka 68), ki jih je treba izvesti v okviru Unije – kot je navedel generalni pravobranilec v točkah od 65 do 71 sklepnih predlogov – ni razsodilo, da bi morala Komisija preveriti, ali se z načrtovano pomočjo sledi cilju v skupnem interesu.

22 Glede prakse Komisije je treba opozoriti, da se Okvir za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije (UL 2014, C 198, str. 1), Smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 (UL 2014, C 200, str. 1), Smernice [Evropske unije] za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (UL 2013, C 25, str. 1) in Smernice o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 (UL 2013, C 209, str. 1), na katere se sklicuje Republika Avstrija, ne uporabljajo za zadevne ukrepe, ker se ti instrumenti ne nanašajo na pomoči, namenjene podpori dejavnosti jedrske elektrarne.

23 Poleg tega se Republika Avstrija sklicuje na dokument Komisije z naslovom „Skupna načela za gospodarsko oceno združljivosti državne pomoči v skladu s členom 87(3)“, s katerim je predvidena analitična metoda, katere prva faza je preučitev, ali je namen zadevne pomoči jasno opredeljen cilj v skupnem interesu.

24 Vendar tudi če se domneva, da bi bilo tak dokument mogoče razumeti kot okvir ali obvestilo, od katerega Komisija načeloma ne more odstopiti, saj bi bila sicer lahko kaznovana zaradi kršitve splošnih pravnih načel, kot sta enako obravnavanje in varstvo zaupanja v pravo (glej v tem smislu sodbo z dne 8. marca 2016, Grčija/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, točka 69 in navedena sodna praksa), je treba šteti, da s temi instrumenti nikakor ne bi smela neupravičeno zmanjšati obsega člena 107(3)(c) PDEU tako, da bi uporabo te določbe določila v neskladju s tem, kar je bilo navedeno v točki 20 te sodbe (glej v tem smislu sodbo z dne 11. septembra 2008, Nemčija in drugi/Kronofrance, C-75/05 P in C-80/05 P, EU:C:2008:482, točka 65).

25 Poleg tega je treba v delu, v katerem Republika Avstrija Splošnemu sodišču očita, da se je oddaljilo od prakse odločanja Komisije, opozoriti, da je treba to, ali pomoč izpolnjuje pogoje za uporabo, ki jih določa člen 107(3)(c) PDEU, presojati glede na to določbo, in ne glede na prejšnjo prakso Komisije (sodba z dne 21. julija 2011, Freistaat Sachsen in Land Sachsen-Anhalt/Komisija, C-459/10 P, neobjavljena, EU:C:2011:515, točka 38).

26 Ker člen 107(3)(c) PDEU ne zahteva, da načrtovana pomoč za to, da bi bila razglašena za združljivo z notranjim trgom, sledi cilju v skupnem interesu, prvi del prvega pritožbenega razloga ni utemeljen.

Drugi del prvega pritožbenega razloga

– *Trditve strank*

27 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču očita, da je v točki 97 izpodbijane sodbe ugotovilo, da „[o]b upoštevanju člena 1, drugi odstavek, in člena 2(c) Pogodbe Euratom […] Komisija ni storila napake, ko je menila, da je Združeno kraljestvo upravičeno opredelilo spodbujanje jedrske energije in, konkretneje, spodbujanje vzpostavitve novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije kot cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU“.

28 Glede tega trdi, da cilj spodbujanja jedrske energije s pomočjo za gradnjo jedrskih elektrarn ne izhaja iz Pogodbe Euratom in se vse države članice z njim ne strinjajo. Niti v členu 2(c) Pogodbe Euratom niti v nobeni drugi določbi te pogodbe naj ne bi bile omenjene državne pomoči za naložbe v jedrsko energijo in gradnjo jedrskih elektrarn. Splošno sodišče naj bi člen 2(c) Pogodbe Euratom razlagalo selektivno, ker naj ne bi upoštevalo, da se ta določba ne nanaša na vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, temveč na vzpostavitev „osnovnih naprav“ in „razvoj jedrske energije“. Zato naj spodbujanje jedrske energije v smislu pomoči za vzpostavitev novih proizvodnih zmogljivosti ne bi pomenilo niti skupnega interesa niti splošnega interesa Unije.

29 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo menijo, da ta del prvega pritožbenega razloga ni utemeljen.

– *Presoja Sodišča*

30 Kot je razvidno iz preučitve prvega dela prvega pritožbenega razloga, člen 107(3)(c) PDEU za združljivost pomoči v skladu s to določbo ne določa pogoja, da se z načrtovano pomočjo sledi cilju v skupnem interesu. Zato tudi drugi del prvega pritožbenega razloga ni utemeljen.

31 Poleg tega ta del ne more uspeti niti zato, ker se zatrjuje, da Pogodba Euratom ne dovoljuje odobritve državnih pomoči za gradnjo jedrskih elektrarn ali za vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije na podlagi člena 107(3)(c) PDEU.

32 Na prvem mestu je treba namreč poudariti, da imata Pogodba Euratom in Pogodba DEU enako pravno veljavnost, kot je razvidno iz člena 106a(3) Pogodbe Euratom, v skladu s katerim določbe Pogodbe EU in Pogodbe DEU ne odstopajo od določb Pogodbe Euratom. Kot je generalni pravobranilec navedel v točkah 37 in 38 sklepnih predlogov, ker je Pogodba Euratom sektorska pogodba, namenjena razvoju jedrske energije, medtem ko ima Pogodba DEU veliko bolj daljnosežne cilje in Uniji podeljuje široke pristojnosti na številnih področjih in v številnih sektorjih, se pravila iz Pogodbe DEU uporabljajo v sektorju jedrske energije, če Pogodba Euratom ne vsebuje podrobnejših pravil. Ker Pogodba Euratom ne vsebuje pravil s področja državnih pomoči, se člen 107 PDEU v tem sektorju lahko uporablja, kot je Splošno sodišče pravilno ugotovilo v točki 73 izpodbijane sodbe.

33 Na drugem mestu, v preambuli Pogodbe Euratom je navedeno, da je njen namen ustvariti razmere za razvoj močne jedrske industrije, in v členu 1, drugi odstavek, določeno, da je „[n]aloga Skupnosti […] z ustvarjanjem razmer, potrebnih za pospešeno vzpostavljanje in razvoj jedrske industrije, prispevati k dvigu življenjske ravni v državah članicah in k razvoju odnosov z drugimi državami“. Člen 2(c) te pogodbe določa, da Skupnost za uresničitev svoje naloge „olajšuje naložbe in zagotavlja, zlasti s spodbujanjem podjetništva, postavitev osnovnih naprav, potrebnih za razvoj jedrske energije v Skupnosti“. Poleg tega je iz členov 40 in 41 v povezavi s točko 11 Priloge II k navedeni pogodbi v zvezi z naložbami na jedrskem področju razvidno, da so naložbe v nove naprave ali zamenjava vseh vrst jedrskih reaktorjev z njo predvidene. Iz tega izhaja, da cilji, ki se jim sledi s Pogodbo Euratom, zajemajo gradnjo jedrskih elektrarn ali vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, tako da odobritev državne pomoči zanje ni v nasprotju s temi cilji.

Tretji del prvega pritožbenega razloga

– *Trditve strank*

34 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču očita, da je v točki 517 izpodbijane sodbe zavrnilo njeno trditev, da načelo varstva okolja, previdnostno načelo, načelo „plača povzročitelj obremenitve“ in trajnostno načelo nasprotujejo temu, da bi bila državna pomoč odobrena za gradnjo ali obratovanje jedrske elektrarne, ker naj taka razlaga ne bi bila v skladu s členom 106a(3) Pogodbe Euratom.

35 Splošno sodišče naj bi s tako odločitvijo nasprotovalo lastnim ugotovitvam iz točke 72 izpodbijane sodbe, v skladu s katerimi so določbe Pogodbe Euratom posebna pravila glede na določbe Pogodbe DEU, ker je zanikalo obveznost upoštevanja ciljev te pogodbe, ne da bi pojasnilo, od katere določbe Pogodbe Euratom odstopajo.

36 Ker se šteje, da se člen 107 PDEU uporablja za državne pomoči, kot so zadevni ukrepi, bi se morale uporabljati tudi druge določbe Pogodbe DEU, ki določajo cilje, kot je cilj varstva okolja iz členov 11 in 194 PDEU, in njihove zahteve, ki jih je upoštevala Komisija. Ker Pogodba Euratom ne zagotavlja posebnega instrumenta za uresničevanje ciljev varstva okolja in varovanja zdravja, bi moralo Splošno sodišče pri presoji, ali se z zadevnimi ukrepi uresničuje cilj v skupnem interesu, ob upoštevanju člena 37 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) in sodne prakse Sodišča, v skladu s katero sta bistvena cilja varovanje zdravja in varstvo okolja, upoštevati ta cilja in v zvezi z njima previdnostno načelo, načelo „plača povzročitelj obremenitve“ in trajnostno načelo.

37 Republika Avstrija v repliki dodaja, da je treba cilj razvoja jedrske energije, določen v členu 2 Pogodbe Euratom, uporabiti v skladu z določbami prava Unije, zlasti z določbami Pogodbe DEU. Ta člen, kot ga razlaga Splošno sodišče, pa naj bi bil v nasprotju s cilji Pogodbe DEU, ki so pospeševanje energetske učinkovitosti in razvoja novih in obnovljivih virov energije, varstvo okolja in varovanje zdravja, načelo „plača povzročitelj obremenitve“, previdnostno načelo in trajnostno načelo.

38 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo menijo, da ta del prvega pritožbenega razloga ni utemeljen.

– *Presoja Sodišča*

39 Ker člen 107(3)(c) PDEU za združljivost pomoči na podlagi te določbe ne določa pogoja, da se z načrtovano pomočjo uresničuje cilj v skupnem interesu, kot je razvidno iz preučitve prvega dela prvega pritožbenega razloga, tretji del tega pritožbenega razloga prav tako ni utemeljen, ker Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču očita, da je kršilo to določbo s tem, da pri presoji, ali se z zadevnimi ukrepi uresničuje cilj v skupnem interesu, ni upoštevalo načela varstva okolja, previdnostnega načela, načela „plača povzročitelj obremenitve“ in trajnostnega načela.

40 Poleg tega je treba v delu, v katerem Republika Avstrija s tem delom prvega pritožbenega razloga v bistvu trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je na podlagi člena 106a(3) Pogodbe Euratom zavrnilo njeno trditev, da načelo varstva okolja, previdnostno načelo, načelo „plača povzročitelj obremenitve“ in trajnostno načelo nasprotujejo odobritvi državne pomoči za gradnjo ali obratovanje jedrske elektrarne, navesti, da ta načela v tej pogodbi niso določena. Glede varstva okolja navedena pogodba v poglavju III, naslovljenem „Varovanje zdravja“, vsebuje le določbe, ki se nanašajo zlasti na temeljne standarde za varovanje zdravja prebivalstva in delavcev pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj, na stalni nadzor stopnje radioaktivnosti zraka, vode in tal ter na zagotavljanje spoštovanja temeljnih standardov. Natančneje, člen 37, prvi odstavek, te pogodbe določa, da „[mora] [v]saka država članica […] Komisiji predložiti splošne podatke o vsakem načrtu za odlaganje

radioaktivnih odpadnih snovi v kateri koli obliki, tako da lahko Komisija ugotovi, ali izvajanje takega načrta lahko povzroči radioaktivno kontaminacijo vode, zemlje ali zračnega prostora druge države članice“.

41 Vendar je treba ugotoviti, da te določbe ne obravnavajo izčrpno okoljskih vprašanj, ki se nanašajo na sektor jedrske energije. Zato Pogodba Euratom ne nasprotuje uporabi pravil prava Unije na področju okolja v tem sektorju.

42 Natančneje, kot v bistvu trdi Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg, člen 106a(3) Pogodbe Euratom ne more izključiti uporabe med drugim člena 37 Listine, v skladu s katerim „[je treba] [v] politike Unije […] vključiti visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja, ki se zagotavljata v skladu z načelom trajnostnega razvoja“, člena 11 PDEU, v skladu s katerim je treba zahteve varstva okolja vključevati v opredelitve in izvajanje politik in dejavnosti Unije, zlasti zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja, in člena 194(1) PDEU, v skladu s katerim je treba pri energetski politiki Unije upoštevati zahtevo po ohranitvi in izboljšanju okolja. Ta zahteva, ki je izražena tako v Listini kot v Pogodbi DEU, in načela, na katera se sklicuje Republika Avstrija in ki izhajajo iz njiju, se torej uporabljajo v sektorju jedrske energije (glej po analogiji sodbo z dne 27. oktobra 2009, ČEZ, C-115/08, EU:C:2009:660, točke od 87 do 91).

43 Enako velja za določbe sekundarnega prava Unije na področju okolja. Tako se za jedrske elektrarne in druge jedrske reaktorje uporabljajo določbe Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL 2012, L 26, str. 1), ki za nekatere projekte določa presojo vplivov na okolje (glej v tem smislu sodbo z dne 29. julija 2019, Inter-Environnement Wallonie in Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, točka 76).

44 Poleg tega je Sodišče že razsodilo, da državne pomoči, ki krši določbe ali splošna načela prava Unije, ni mogoče razglasiti za združljivo z notranjim trgom (glej v tem smislu sodbo z dne 15. aprila 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, točki 50 in 51).

45 Iz tega izhaja, da se člen 107(3)(c) PDEU uporablja za državno pomoč v sektorju jedrske energije iz Pogodbe Euratom, zato državne pomoči za gospodarsko dejavnost tega sektorja, katere preučitev bi pokazala, da krši pravila prava Unije na področju okolja, ni mogoče razglasiti za združljivo z notranjim trgom na podlagi te določbe.

46 Splošno sodišče je zato v točki 517 izpodbijane sodbe napačno zavrnilo trditev Republike Avstrije, da načelo varstva okolja, previdnostno načelo, načelo „plača povzročitelj obremenitve“ in trajnostno načelo nasprotujejo temu, da bi bila državna pomoč odobrena za gradnjo ali obratovanje jedrske elektrarne, ker bi bila taka razlaga v nasprotju s členom 106a(3) Pogodbe Euratom.

47 Vendar je treba spomniti, da je treba pritožbo zavrniti, če je iz obrazložitve sodbe Splošnega sodišča sicer razvidna kršitev prava Unije, njen izrek pa je utemeljen z drugimi pravnimi razlogi (glej v tem smislu sodbe z dne 9. junija 1992, Lestelle/Komisija, C-30/91 P, EU:C:1992:252, točka 28; z dne 26. marca 2009, SELEX Sistemi Integrati/Komisija, C-113/07 P, EU:C:2009:191, točka 81, in z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točka 150).

48 Poudariti pa je treba, prvič, da člen 194(1)(a) in (b) PDEU določa, da je v okviru vzpostavitve ali delovanja notranjega trga energetska politika Unije namenjena zagotavljanju delovanja energetskega trga in zanesljivosti oskrbe z energijo v Uniji. Glede tega je mogoče navesti, da je v členu 194(1)(b) PDEU zanesljivost oskrbe z energijo v Uniji opredeljena kot eden od temeljnih ciljev politike Unije na energetskem področju (glej sodbo z dne 29. julija 2019, Inter-Environnement Wallonie in Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, točka 156). Drugič, člen 194(2), drugi pododstavek, PDEU določa, da ukrepi, ki jih sprejmeta Evropski parlament in Svet, ne vplivajo na pravico države

članice, da določi pogoje za izkoriščanje svojih energetskih virov, na izbiro med različnimi viri energije in na splošno strukturo njene oskrbe z energijo, ne da bi bilo izključeno, da se ta izbira nanaša na jedrsko energijo.

49 Ker so tako v skladu s temi določbami Pogodbe DEU za izbiro jedrske energije pristojne države članice, je očitno, da cilji in načela prava Unije na področju okolja ter cilji, ki jim sledi Pogodba Euratom in ki so navedeni v točki 33 te sodbe, niso v protislovju, tako da v nasprotju s tem, kar trdi Republika Avstrija, ni mogoče šteti, da načelo varstva okolja, previdnostno načelo, načelo „plača povzročitelj obremenitve“ in trajnostno načelo v vseh okoliščinah nasprotujejo temu, da se odobrijo državne pomoči za gradnjo ali obratovanje jedrske elektrarne.

50 Iz tega sledi, da napačna uporaba prava s strani Splošnega sodišča, ugotovljena v točki 46 te sodbe, ne vpliva na utemeljenost zavrnitve trditve Republike Avstrije iz točke 40 te sodbe in torej na izrek izpodbijane sodbe, tako da je tretji del prvega pritožbenega razloga glede tega brezpredmeten.

51 Prvi pritožbeni razlog je zato treba zavrniti.

Drugi pritožbeni razlog

52 Republika Avstrija z drugim pritožbenim razlogom trdi, da je bilo napačno razsojeno, da so zadevni ukrepi združljivi z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU. Splošno sodišče naj bi namreč v izpodbijani sodbi napačno opredelilo upoštevno gospodarsko dejavnost v smislu te določbe in naj ne bi preverilo obstoja nedelovanja trga.

Trditve strank

53 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg v okviru prvega dela tega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očita, da je menilo, da se preizkus združljivosti pomoči manj nanaša na gospodarsko dejavnost, za katero je bila dodeljena pomoč, kot na javni interes, ki se mu sledi, in da je tako v točki 105 izpodbijane sodbe navedlo, da je Komisija menila, da je gradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C namenjena razvoju gospodarske dejavnosti v smislu člena 107(3)(c) PDEU, čeprav ta institucija v spornem sklepu ni razmejila dejavnosti, ki se spodbuja z zadevnimi ukrepi, in je tako kršila to določbo. Poleg tega naj Splošno sodišče ne bi predstavilo svoje presoje glede vprašanja, katera naj bi bila ta dejavnost, tako da naj izpodbijana sodba glede tega ne bi bila obrazložena.

54 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg z drugim delom drugega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očita, da je v točkah 139 in 144 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je bila zadevna gospodarska dejavnost v smislu člena 107(3)(c) PDEU spodbujanje jedrske energije, in da je tako omejilo preizkus združljivosti pomoči.

55 Gospodarska dejavnost, ki bi jo bilo treba upoštevati pri presoji združljivosti zadevnih ukrepov, je po njenem mnenju proizvodnja električne energije, ker se izraz „gospodarska dejavnost“ nanaša na skupino podjetij, ki izdelujejo zamenljive proizvode, ker je v Uredbi Komisije (EU) št. 2015/2282 z dne 27. novembra 2015 o spremembi Uredbe (ES) št. 794/2004 kar zadeva obrazce za priglasitev državne pomoči in informativne liste (UL 2015, L 325, str. 1) s sklicevanjem na oznako NACE naveden ta sektor dejavnosti, in ne jedrske elektrarne, ker je treba odstopanja na področju državnih pomoči razlagati ozko, ker Smernice Komisije o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 določajo, da morajo pomoči za obnovljive vire energije prispevati k razvoju tega sektorja, in ker je Komisija svojo presojo v splošnem utemeljila s sklicevanjem na trg električne energije. Če pa bi Splošno sodišče zadevne ukrepe presodilo glede na njihov prispevek k razvoju sektorja proizvodnje električne energije, bi prišlo do drugačne ugotovitve, zlasti glede vprašanja, ali je treba pomoč šteti za dopustno in sorazmerno.

56 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg v okviru tretjega dela drugega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče v točkah 151 in 240 izpodbijane sodbe napačno menilo, da obstoj nedelovanja trga ni nujen pogoj za združljivost pomoči in da v obravnavanem primeru brez posredovanja Združenega kraljestva naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije ne bi bile izvedene pravočasno.

57 Komisija in Slovaška republika menita, da prvi del ni dopusten. Po mnenju Komisije ta del ne izpolnjuje zahtev, v skladu s katerimi je treba v pritožbi natančno navesti točke izpodbijane sodbe, na katere se nanašajo očitki, in vsebovati kratek, a razumljiv povzetek pritožbenih razlogov. Poleg tega naj bi se z nekaterimi trditvami izpodbijal sporni sklep, in ne izpodbijana sodba. Po mnenju Slovaške republike se navedeni del sklicuje na napake spornega sklepa, ki jih ni mogoče preizkusiti po uradni dolžnosti, ali – glede na način, kako je razumljen – le ponavlja trditev, ki je bila navedena na prvi stopnji.

58 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo menijo, da drugi pritožbeni razlog vsebinsko ni utemeljen.

Presoja Sodišča

59 Glede dopustnosti prvega dela drugega pritožbenega razloga je treba najprej ugotoviti, da je v njem navedena točka 105 izpodbijane sodbe. S tem so tako izpolnjene zahteve iz člena 169(2) Poslovnika Sodišča. Dalje, čeprav Republika Avstrija v utemeljitev tega dela Komisiji očita, da ni pojasnila, katera gospodarska dejavnost se spodbuja z zadevnimi ukrepi, je namen navedenega dela v celoti to, da se Sodišču omogoči ugotovitev, da Splošno sodišče ni ugotovilo te opustitve, ki po njenem mnenju pomeni napako v spornem sklepu. Nazadnje, Republika Avstrija s tem delom dejansko ne navaja nove trditve, kot je razvidno med drugim iz točke 139 izpodbijane sodbe, ampak je njen namen pravno oporekati utemeljenost odgovora, ki ga je Splošno sodišče dalo na njeno trditev, kar je pred Sodiščem dopustno (glej v tem smislu sodbo z dne 6. septembra 2018, Češka republika/Komisija, C-4/17 P, EU:C:2018:678, točka 24 in navedena sodna praksa). Iz tega sledi, da je treba ugovora nedopustnosti, ki ju navajata Komisija in Slovaška republika, zavrniti.

60 Glede utemeljenosti, na prvem mestu, prvih dveh delov drugega pritožbenega razloga iz člena 107(3)(c) PDEU izhaja, da mora biti pomoč, da bi bila razglašena za združljivo z notranjim trgom na podlagi te določbe, taka, da bi olajšala razvoj nekaterih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij. Glede preverjanja, ali neka pomoč lahko olajša razvoj gospodarske dejavnosti, ta določba ne določa, da je treba opredeliti trg proizvodov, na katerega spada ta dejavnost, saj je opredelitev tega trga upoštevna le za preučitev, ali načrtovana pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom, kar je drugi pogoj, ki ga določa za združljivost pomoči.

61 V obravnavanem primeru je Splošno sodišče v točki 105 izpodbijane sodbe ugotovilo, da Komisija ni storila napake s tem, da je menila, da je namen gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C razvoj dejavnosti v smislu člena 107(3)(c) PDEU, pri čemer je med drugim navedlo, da je iz spornega sklepa razvidno, da je bil namen te gradnje nadomestiti starajoče se zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, katerih zaprtje je bilo načrtovano, in da je bila tehnologija, ki naj bi se uporabljala v tej enoti, bolj razvita kot tehnologija, ki se uporablja v obstoječih elektrarnah.

62 Splošno sodišče je v točkah 139 in 144 izpodbijane sodbe zavrnilo trditve Republike Avstrije, da, prvič, Komisija ni pojasnila, katero gospodarsko dejavnost v smislu člena 107(3)(c) PDEU je treba spodbujati z zadevnimi ukrepi, in drugič, da ta določba in člen 2(c) Pogodbe Euratom zahtevata razvoj dejavnosti, in ne le nadomestni ukrep. V ta namen je ugotovilo, da je iz točke 392 obrazložitve spornega sklepa razvidno, da je dejavnost, ki se spodbuja z zadevnimi ukrepi, spodbujanje jedrske energije, da ta cilj in, natančneje, cilj spodbujanja podjetij k naložbam v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije

izpolnjujeta zahteve iz teh določb in da na podlagi dejstva, da naj bi te nove zmogljivosti nadomestile starajoče se zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ni mogoče ugotoviti, da razvoja v smislu teh določb ni bilo.

63 Čeprav je Splošno sodišče navedlo cilj zadevnih ukrepov, je iz te obrazložitve izpodbijane sodbe razvidno, da je presodilo, da je Komisija, ne da bi storila napako, menila, da se s temi ukrepi lahko razvija proizvodnja jedrske energije, ki dejansko pomeni gospodarsko dejavnost v smislu člena 107(3)(c) PDEU.

64 Poleg tega je treba opozoriti, da je Splošno sodišče v točki 231 izpodbijane sodbe, na katero se pritožba ne nanaša, navedlo, da je Komisija liberalizirani trg proizvodnje in dobave električne energije opredelila kot trg, na katerega vplivajo zadevni ukrepi, in ugotovila, da bi ti ukrepi povzročili izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino. Iz tega izhaja, da je Splošno sodišče preučilo, ali je Komisija pravilno opredelila zadevni trg, da bi presodila, ali je izpolnjen drugi pogoj, določen v členu 107(3)(c) PDEU.

65 Splošno sodišče torej s tako odločitvijo ni napačno uporabilo prava in ni kršilo obveznosti obrazložitve.

66 Na drugem mestu je treba glede tretjega dela drugega pritožbenega razloga navesti, da lahko Komisija v okviru člena 107(3)(c) PDEU sicer meni, da je treba za presojo združljivosti te pomoči z notranjim trgom ugotoviti, ali načrtovana pomoč omogoča odpravo nedelovanja trga, pa obstoj takega nedelovanja ni pogoj za razglasitev pomoči za združljivo z notranjim trgom na podlagi te določbe.

67 Splošno sodišče torej ni napačno uporabilo prava s tem, da je v točki 151 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je obstoj nedelovanja trga sicer lahko upošteven element za razglasitev združljivosti državne pomoči z notranjim trgom, vendar neobstoj take pomanjkljivosti ne pomeni nujno, da pogoja iz člena 107(3)(c) PDEU nista izpolnjena.

68 Prav tako je Splošno sodišče, ne da bi napačno uporabilo pravo, v točki 240 iste sodbe za zavrnitev trditev Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, da Komisija ni mogla ugotoviti obstoja nedelovanja trga, navedlo, da ta določba ne vsebuje pogoja, ki bi nalagal tako nedelovanje. Poleg tega presoja Splošnega sodišča, v skladu s katero preudarki iz spornega sklepa omogočajo ugotovitev, da naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije brez posredovanja Združenega kraljestva ne bi bile uresničene pravočasno, pomenijo presojo dejanskega stanja, ki ga Sodišče – če se ne zatrjuje izkrivljanja – v okviru pritožbe ne sme preučiti (glej v tem smislu sodbo z dne 4. februarja 2020, Uniwersytet Wrocławski in Poljska/REA, C-515/17 P in C-561/17 P, EU:C:2020:73, točka 47).

69 Ker noben del drugega pritožbenega razloga ni utemeljen, je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti.

Tretji pritožbeni razlog

70 Republika Avstrija s tretjim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi napačno uporabilo pravo s tem, da je potrdilo preizkus sorazmernosti zadevnih ukrepov, ki naj bi ga Komisija nezadostno opravila.

Prvi del tretjega pritožbenega razloga

– *Trditve strank*

71 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču očita, da je preizkus sorazmernosti zadevnih ukrepov omejilo s tem, da je cilj v javnem interesu, ki mu sledijo, omejilo zgolj na cilj vzpostavitve novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, medtem ko bi Komisija morala preučiti, ali in v kolikšni meri ne obstajajo druga, bolj sorazmerna sredstva za zadovoljitev potreb po električni energiji v Združenem kraljestvu.

72 Tako naj bi Splošno sodišče s tem, da je v točkah 405, 413 in 507 izpodbijane sodbe navedlo, da je bil namen gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C zgolj omejiti upad prispevka jedrske energije k potrebam električne energije in zagotoviti večjo oskrbo, domnevalo, da je zadnjenavedeno mogoče zagotoviti le z visoko osnovno proizvodnjo jedrske energije, medtem ko naj bi položaji držav, ki zagotavljajo oskrbo z električno energijo brez uporabe jedrske energije, dokazovali, da je mogoče zadostno proizvodnjo doseči drugače.

73 Ta pristop naj bi bil arbitraren in naj bi bil v nasprotju z načelom enakega obravnavanja, ki ga zagotavlja člen 20 Listine, saj Komisija sorazmernosti pomoči za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov ni preučila v okviru trga obnovljivih virov energije, temveč v okviru skupnega trga z električno energijo.

74 Komisija in Slovaška republika menita, da ta del tretjega pritožbenega razloga ni dopusten, ker se z njim izpodbija presoja dejstev.

75 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo trdijo, da ta del vsebinsko ni utemeljen.

– *Presoja Sodišča*

76 Glede trditev Republike Avstrije v zvezi s preudarki iz izpodbijane sodbe, v skladu s katerimi je v bistvu namen gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C zgolj to, da se za zagotovitev zanesljivosti oskrbe z električno energijo omeji padec doprinosa jedrske energije k skupnim potrebam po električni energiji, ki ga ni mogoče izravnati s proizvodnjo obnovljivih virov energije, je treba ugotoviti, da se z njimi izpodbija presoja dejanskega stanja, ki jo je opravilo Splošno sodišče, in zato v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 68 te sodbe, v okviru pritožbe niso dopustne.

77 Glede utemeljenosti je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče v točki 405 izpodbijane sodbe v zvezi s pozitivnimi učinki zadevnih ukrepov, ki jih je ugotovila Komisija, navedlo, da so ti ukrepi del celote ukrepov energetske politike, ki jih je sprejelo Združeno kraljestvo v okviru reforme trga električne energije in katerih namen je le zagotovitev zanesljivosti oskrbe, diverzifikacija virov in razogljičenje, da bi Združeno kraljestvo potrebovalo nove zmogljivosti za proizvodnjo energije, ki bodo sposobne zagotoviti približno 60 gigavatov, da je glede na predvideno zaprtje obstoječih jedrskih in premogovnih elektrarn namen gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C omejiti upad doprinosa jedrske energije k celotnim potrebam po električni energiji in da naj po mnenju Komisije ne bi bilo mogoče samo z uporabo energije iz obnovljivih virov nadomestiti prihodnjega pomanjkanja zmogljivosti za proizvodnjo energije zaradi povečanja povpraševanja na eni ter zaprtja obstoječih jedrskih in premogovnih elektrarn na drugi strani.

78 Splošno sodišče je v točki 413 izpodbijane sodbe tudi poudarilo, da je Komisija ugotovila, da številne tehnologije za uporabo obnovljivih virov zaradi svoje nestalnosti ne morejo pomeniti sprejemljive alternative tehnologiji za proizvodnjo pasovne električne energije, kot je jedrska energija, da ekvivalent moči, ki naj bi jo zagotavljala jedrska elektrarna Hinkley Point C, ustreza 14 gigavatom vetrne energije

na kopnem ali 11 gigavatom vetrne energije na morju in zlasti da ni realno pričakovati, da bi lahko bile take zmogljivosti za proizvodnjo vetrne energije zgrajene v istem časovnem okviru kot tiste, predvidene za gradnjo jedrske elektrarne Hinkley Point C.

79 Splošno sodišče je v točki 507 izpodbijane sodbe navedlo, da je po navedbah Komisije projekt gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C namenjen zgolj temu, da se prepreči velik padec prispevka jedrske energije k zadovoljevanju skupnih potreb po električni energiji, in da se glede na pravico Združenega kraljestva, da določi svojo mešanico virov energije in ohrani jedrsko energijo kot vir v tej mešanici, ki izhaja iz člena 194(2), drugi pododstavek, PDEU ter iz člena 1, drugi odstavek, člena 2(c) in člena 192, prvi odstavek, Pogodbe Euratom, odločitev o ohranitvi jedrske energije v strukturi oskrbe ne more šteti za očitno nesorazmerno v primerjavi s pozitivnimi učinki, ki izhajajo iz zadevnih ukrepov.

80 Iz teh ugotovitev in preudarkov je razvidno, da Splošno sodišče v nasprotju s tem, kar trdi Republika Avstrija, sorazmernosti zadevnih ukrepov ni preučilo zgolj glede na cilj vzpostavitve novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ampak glede na potrebe Združenega kraljestva po oskrbi z električno energijo, pri čemer je pravilno opozorilo, da Združeno kraljestvo lahko prosto določa sestavo svoje mešanice virov energije.

81 Iz tega sledi, da prvi del tretjega pritožbenega razloga deloma ni dopusten in deloma ni utemeljen.

Drugi del tretjega pritožbenega razloga

– *Trditve strank*

82 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču očita, da v točki 468 in naslednjih izpodbijane sodbe ni upoštevalo precedenčnosti spornega sklepa s tem, da je, kot je to storila Komisija, učinke zadevnih ukrepov presojalo ločeno, in s tem, da je preizkus sorazmernosti omejilo zgolj na izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino, ki jih je dejansko mogoče dokazati in ki so jih povzročili ti ukrepi, obravnavani ločeno.

83 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo trdijo, da ta del ni utemeljen.

– *Presoja Sodišča*

84 Opozoriti je treba, da se v skladu s členom 108(3) PDEU postopek preučitve načrta za dodelitev ali spremembo pomoči, ki ga Komisija začne na podlagi te določbe, nanaša na načrt, ki ji je bil priglašen. Za uporabo člena 107(3)(c) PDEU mora ta institucija preučiti, ali je drugi pogoj, od katerega je odvisna združljivost pomoči na podlagi te določbe, izpolnjen, tako da razišče, ali načrtovana pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom.

85 Iz tega sledi, da se preizkus, ki ga mora opraviti ta institucija, nanaša le na učinke načrtovane pomoči ob upoštevanju podatkov, ki jih je imela na voljo ob sprejetju sklepa (glej v tem smislu sodbo z dne 20. septembra 2017, Komisija/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, točka 70), in ne sme temeljiti zgolj na ugibanjih glede precedenčnosti sklepa, ki ga mora sprejeti, ali na drugih preudarkih, ki se nanašajo na kumulativne učinke te pomoči, in drugih načrtov pomoči, ki bi bili lahko pripravljeni v prihodnje.

86 Zato Splošno sodišče s tem, da je preizkus sorazmernosti zadevnih ukrepov omejilo le na izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino, ki ga ti povzročajo, ni napačno uporabilo prava.

87 Iz tega izhaja, da drugi del tretjega pritožbenega razloga ni utemeljen.

Tretji del tretjega pritožbenega razloga

– *Trditve strank*

88 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču očita, da je v točkah 470 in 499 izpodbijane sodbe zavrnilo njen očitek, da zadevni ukrepi vodijo do nesorazmerne diskriminacije v primerjavi z drugimi tehnologijami, pri čemer poudarja, da je Komisija v točki 403 obrazložitve spornega sklepa navedla, da pogodba na razliko drugih tehnologij ne diskriminira v preveliki meri, saj bi se te lahko zadostno podprle z istovrstnim instrumentom, razen prilagoditev, potrebnih za upoštevanje razlik med tehnologijami. V podporo temu očitku trdi, da neenako obravnavanje proizvajalcev istega proizvoda, ki konkurirajo na istem trgu, z vidika prava o državnih pomočeh povzroča strukturno in nesorazmerno izkrivljanje konkurence.

89 Slovaška republika meni, da ta del tretjega pritožbenega razloga ni dopusten, ker gre za ponovitev tožbenega razloga, navedenega pred Splošnim sodiščem, ker je preveč splošen in nenatančen, ker ne pojasnjuje, kako naj bi bilo pravo napačno uporabljeno, in ker se z njim želi doseči ponovna preučitev dejstev.

90 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska in Združeno kraljestvo trdijo, da ta del ni utemeljen.

– *Presoja Sodišča*

91 V skladu z ustaljeno sodno prakso je iz člena 256 PDEU, člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije in člena 169(2) Poslovnika razvidno, da morajo biti v pritožbi jasno navedeni sporni elementi sodbe, katere razveljavitev se zahteva, in pravne trditve, ki posebej podpirajo ta predlog. Tej zahtevi ne ustreza pritožba, ki se omejuje na tožbene razloge in trditve, ki so že bili predloženi Splošnemu sodišču, ne da bi vsebovala navedbe, s katerimi bi natančneje opredelila napačno uporabo prava v izpodbijani sodbi. Taka pritožba namreč dejansko pomeni predlog za ponovno preučitev tožbe, vložene pred Splošnim sodiščem, za kar pa Sodišče ni pristojno (sodba z dne 26. januarja 2017, Villeroy & Boch/Komisija, C-625/13 P, EU:C:2017:52, točka 69 in navedena sodna praksa).

92 Republika Avstrija pa s tem, da je povzela očitek, ki ga je navedla pred Splošnim sodiščem, ne navaja razlogov, iz katerih naj bi Splošno sodišče v točkah 470 in 499 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo.

93 Tretji del tretjega pritožbenega razloga zato ni dopusten.

Četrti del tretjega pritožbenega razloga

– *Trditve strank*

94 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču očita, da v točki 515 in naslednjih izpodbijane sodbe ni opravilo preizkusa sorazmernosti zadevnih ukrepov, ker ni pretehtalo njihovih pozitivnih in negativnih učinkov, zlasti njihovih negativnih učinkov na okolje, ki jih je Komisija morala upoštevati. Nezadostno tehtanje, ki ga je opravilo Splošno sodišče, naj bi bilo zlasti posledica neupoštevanja stroškov obdelave in odlaganja jedrskih odpadkov, ki naj bi bili nujna posledica začetka obratovanja jedrske elektrarne in bi bili – če bi bil upravljavec oproščen teh stroškov – del zadevne pomoči. Zato naj ne bi bili razumljivi niti razlogi, iz katerih se v točki 355 iste sodbe ni štelo, da se sporni sklep nanaša na izdatke v zvezi z ravnanjem z odpadki, niti ugotovitev, navedena v točki 359 navedene sodbe, da Republika Avstrija ni vložila tožbe zoper sklep Komisije o odvozu jedrskih odpadkov.

95 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo menijo, da ta del ni utemeljen.

– *Presoja Sodišča*

96 Splošno sodišče je v točkah od 505 do 530 izpodbijane sodbe preučilo in zavrnilo vse trditve Republike Avstrije, s katerimi je ta izpodbijala tehtanje pozitivnih in negativnih učinkov zadevnih ukrepov, ki ga je Komisija izvedla v spornem sklepu. Trditev Republike Avstrije, da Splošno sodišče ni preučilo sorazmernosti navedenih ukrepov, ker ni pretehtalo njihovih pozitivnih in negativnih učinkov, torej ni utemeljena.

97 Glede trditve, navedene pred Splošnim sodiščem, da Komisija ni zadostno upoštevala načela varstva okolja, previdnostnega načela, načela „plača povzročitelj obremenitve“ in trajnostnega načela, je Splošno sodišče v točkah od 515 do 517 izpodbijane sodbe poudarilo, da zadevni ukrepi niso posebej namenjeni uresničitvi teh načel, zato jih Komisiji ni bilo treba upoštevati v okviru opredelitve prednosti, ki izhajajo iz teh ukrepov.

98 Spomnilo je, da mora Komisija pri uporabi člena 107(3)(c) PDEU pretehtati prednosti zadevnih ukrepov in njihov negativni vpliv na notranji trg. Vendar je menilo, da je treba varstvo okolja sicer vključiti v opredelitev in izvajanje politik Unije, zlasti tistih, katerih namen je vzpostavitev notranjega trga, vendar navedeno varstvo v ozkem pomenu ni ena od sestavin tega notranjega trga, ki je opredeljen kot območje brez notranjih meja, na katerem je zagotovljen prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala.

99 Zato je menilo, da Komisiji pri ugotavljanju negativnih učinkov zadevnih ukrepov ni treba upoštevati, koliko so ti ukrepi neugodni za uresničitev tega načela, kar velja tudi za previdnostno načelo, načelo „plača povzročitelj obremenitve“ in trajnostno načelo, na katera se sklicuje Republika Avstrija.

100 Glede tega je treba spomniti, da se, kot je razvidno iz preučitve tretjega dela prvega pritožbenega razloga, zahteva po ohranitvi in izboljšanju okolja, izražena zlasti v členu 37 Listine ter členih 11 in 194(1) PDEU, in pravila prava Unije na področju okolja uporabljajo v sektorju jedrske energije. Iz tega sledi, da mora Komisija pri preverjanju, ali državna pomoč za gospodarsko dejavnost v tem sektorju izpolnjuje prvi pogoj, določen v členu 107(3)(c) PDEU in naveden v točki 19 te sodbe, preveriti – kot je bilo navedeno v točkah 44 in 45 te sodbe – da navedena dejavnost ne krši pravil prava Unije na področju okolja. Če ugotovi kršitev teh pravil, mora navedeno pomoč razglasiti za nezdružljivo z notranjim trgom brez nadaljnje preučitve.

101 Vendar vprašanje, ali taka državna pomoč izpolnjuje drugi pogoj iz člena 107(3)(c) PDEU, ki je prav tako naveden v točki 19 te sodbe in v skladu s katerim ta pomoč ne sme spremeniti trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom, pomeni, kot je pravilno presodilo Splošno sodišče, tehtanje pozitivnih učinkov načrtovane pomoči za razvoj dejavnosti, ki naj bi jih ta pomoč podpirala, in negativnih učinkov, ki jih ima lahko ta pomoč na notranji trg. Vendar na podlagi člena 26(2) PDEU ta trg „zajema območje brez notranjih meja, na katerem je v skladu z določbami Pogodb zagotovljen prost pretok blaga, oseb, storitev in kapitala“. Zato preučitev drugega pogoja iz člena 107(3)(c) PDEU zahteva, da Komisija upošteva negativne učinke državne pomoči na konkurenco in trgovino med državami članicami, ne zahteva pa upoštevanja morebitnih negativnih učinkov, ki niso ti učinki.

102 Zato Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava s tem, da je presodilo, da Komisiji pri opredelitvi negativnih učinkov zadevnih ukrepov ni bilo treba upoštevati obsega, v katerem so ti neugodni za uresničitev načela varstva okolja, previdnostnega načela, načela „plača povzročitelj obremenitve“ in trajnostnega načela, na katera se sklicuje Republika Avstrija.

103 Poleg tega Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava s tem, da je v točki 520 izpodbijane sodbe zavrnilo trditev, da Komisija ni upoštevala stroškov odlaganja jedrskih odpadkov, pri čemer se je sklicevalo na ugotovitev iz točke 355 iste sodbe, da se ukrepi pomoči, ki so bili v spornem sklepu razglašeni za združljive, nanašajo le na gradnjo in obratovanje jedrske elektrarne, ne pa na morebitno državno pomoč za kritje stroškov, povezanih z upravljanjem in odlaganjem teh odpadkov. Ker je Združeno kraljestvo, kot je poudarilo Splošno sodišče v točki 359 navedene sodbe, tako državno pomoč dodelilo šele po sprejetju spornega sklepa, je bilo v tej točki pravilno ugotovljeno, da dodelitve te pomoči ni bilo mogoče upoštevati pri preučitvi zakonitosti spornega sklepa.

104 Iz tega sledi, da četrti del tretjega pritožbenega razloga ni utemeljen. Tretji pritožbeni razlog je zato treba zavrniti.

Četrti pritožbeni razlog

105 Republika Avstrija s četrtim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da ni upoštevalo, da so zadevni ukrepi pomoč za tekoče poslovanje in da zato niso združljivi z notranjim trgom.

Trditve strank

106 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču ob navedbi točk 612 in 613 izpodbijane sodbe očita, da je priznalo, da je mogoče pomoči za tekoče poslovanje, kot so tiste, predvidene za jedrsko elektrarno Hinkley Point C, razglasiti za združljive z notranjim trgom, ker je menilo, da razlikovanje med pomočmi za naložbe in pomočmi za tekoče poslovanje ni upoštevno. Zadnjenavedene pa naj bi bile na liberaliziranem trgu proizvodov dovoljene le izjemoma, in sicer za omejeno obdobje; ne prispevajo k razvoju dejavnosti v smislu člena 107(3)(c) PDEU in izkrivljajo trgovinske pogoje v gospodarskem sektorju, v katerem so dodeljene, v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom.

107 Poleg tega naj bi Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je menilo, da Komisiji takega razlikovanja ni treba opraviti na področjih, ki ne spadajo na področje uporabe Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja (UL 1994, C 72, str. 3), saj je ta ugotovitev v nasprotju z načelom enakega obravnavanja.

108 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo menijo, da ta pritožbeni razlog ni utemeljen.

Presoja Sodišča

109 Ugotoviti je treba, da Republika Avstrija v okviru tega pritožbenega razloga navaja le točki 612 in 613 izpodbijane sodbe, v katerih je Splošno sodišče ugotovilo, da iz sodbe z dne 26. septembra 2002, Španija/Komisija (C-351/98, EU:C:2002:530, točki 76 in 77), izhaja, da se je v Smernicah Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja, ki se uporabljajo v zadevi, v kateri je bila izrečena ta sodba, izrecno razlikovalo med pomočmi za naložbe in pomočmi za tekoče poslovanje in da je morala Komisija, ki so jo zavezovale te smernice, zadevno pomoč označiti glede na kategorije, predvidene v navedenih smernicah, da pa na podlagi navedene sodbe ni mogoče sklepati, da mora Komisija te kategorije uporabljati na področjih, ki ne spadajo na področje uporabe Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja.

110 Vendar teh točk izpodbijane sodbe ni mogoče razlagati neodvisno od predhodnih točk od 575 do 609 iste sodbe, saj vse te točke vsebujejo razloge, iz katerih je Splošno sodišče zavrnilo tožbeni razlog Republike Avstrije, da bi morala Komisija zadevne ukrepe opredeliti kot „pomoči za tekoče poslovanje, ki niso združljive z notranjim trgom“.

111 Ta tožbeni razlog se je – kot je razvidno iz točke 575 navedene sodbe – nanašal na točke obrazložitve spornega sklepa, v katerih je Komisija navedla, da ukrepi, ki vključujejo pomoč za tekoče poslovanje, načeloma niso skladni s členom 107(3)(c) PDEU, da pa je treba zadevne ukrepe šteti za enakovredne pomoči za naložbe, ker morajo družbi NNBG omogočati, da se zaveže k naložbi v izgradnjo jedrske elektrarne Hinkley Point C. Komisija je glede tega zlasti menila, da „se lahko z vidika finančnega modeliranja […] neto sedanja vrednost plačil izvršilne cene obravnava kot enakovredna pavšalnemu plačilu, ki omogoča podjetju NNBG, da krije stroške gradnje“.

112 Splošno sodišče je v teh razlogih v točkah 579 in 580 izpodbijane sodbe najprej navedlo, da v skladu z ustaljeno sodno prakso pomoč za ohranjanje obstoječega stanja ali za to, da se podjetje osvobodi stroškov, ki bi jih moralo običajno nositi pri tekočem poslovanju ali običajnih dejavnostih, ne more šteti za združljivo z notranjim trgom, ker ne pospešuje razvoja gospodarske dejavnosti v smislu člena 107(3)(c) PDEU.

113 Dalje, Splošno sodišče je v točkah od 581 do 583 izpodbijane sodbe ugotovilo, da Komisija ni podvomila o tej sodni praksi, temveč je menila, da se za zadevne ukrepe ne uporablja zaradi posebnosti projekta in zato, ker je namen teh ukrepov omogočiti družbi NNBG, da se zaveže k naložbi v izgradnjo jedrske elektrarne Hinkley Point C. Menilo je, da ta pristop ni napačen, saj nič ne nasprotuje temu, da se ukrep pomoči, ki izpolnjuje zahteve iz člena 107(3)(c) PDEU, razglasi za združljiv z notranjim trgom na podlagi te določbe, ne glede na to, ali ga je treba označiti za „pomoč za naložbe“ ali „pomoč za tekoče poslovanje“.

114 Nazadnje, Splošno sodišče je v točkah 584 in 585 izpodbijane sodbe med drugim menilo, da zadevnih ukrepov ni mogoče šteti za pomoči, ki so omejene na ohranitev obstoječega stanja, niti za pomoči, ki so omejene na zmanjšanje tekočih in običajnih stroškov obratovanja, ki bi jih podjetje v vsakem primeru moralo nositi v okviru svoje običajne dejavnosti, pri čemer je poudarilo, da brez njih ne bi bila pravočasno uresničena nobena naložba v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije in da imajo spodbujevalni učinek z zmanjšanjem tveganj v zvezi z naložbami, da se zagotovi donosnost naložb.

115 Natančneje, Splošno sodišče je zavrnilo trditve Republike Avstrije v zvezi s pogodbo na razliko, pri čemer je med drugim v točki 589 izpodbijane sodbe ugotovilo, da gre za instrument za omejitev tveganja v obliki stabilizatorja cen, ki ponuja stabilnost in varnost dohodkov, s čimer ima spodbujevalni učinek na naložbe s tem, ko zagotavlja določeno in stabilno višino cen.

116 V točki 593 iste sodbe je poudarilo, da so v izvršilni ceni, ki jo je odobrila Komisija, upoštevani cena gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C in stroški poslovanja te enote, saj „ti stroški vplivajo na donosnost projekta in torej na znesek, ki ga mora izvršilna cena doseči, da sproži odločitev o naložbi v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije“.

117 V točki 594 navedene sodbe je prav tako menilo, da dejstvo, da se lahko po 15 in 25 letih izvršilna cena revidira in da se upoštevajo elementi v zvezi s stroški poslovanja, ne more izpodbiti povezave med zadevnimi ukrepi in vzpostavitvijo novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ker je ob upoštevanju tega, da je treba stroške poslovanja, na podlagi katerih je bila izračunana izvršilna cena, oceniti vnaprej in da bo trajanje obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C zelo dolgo, možnost take revizije namenjena zmanjševanju dolgoročnih tveganj v zvezi s stroški za obe strani, da se poveča ali zmanjša višina izvršilne cene, zagotovljena s pogodbo na razliko.

118 Splošno sodišče s tem, da je med drugim iz teh razlogov zavrnilo tožbeni razlog, naveden pred njim, ki se nanaša na to, da bi morala Komisija zadevne ukrepe opredeliti kot pomoči za tekoče poslovanje, ki niso združljive z notranjim trgom, ni napačno uporabilo prava.

119 Na prvem mestu je namreč Splošno sodišče pravilno spomnilo, da pomoč za tekoče poslovanje načeloma ne izpolnjuje zahtev za uporabo člena 107(3)(c) PDEU, ker za tako pomoč, ker je omejena na ohranitev obstoječega stanja ali na zmanjšanje tekočih in običajnih stroškov obratovanja, ki bi jih podjetje v vsakem primeru moralo nositi v okviru svoje običajne dejavnosti, ni mogoče šteti, da je namenjena pospeševanju razvoja gospodarske dejavnosti, in lahko spreminja trgovinske pogoje v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom (glej v tem smislu sodbe z dne 6. novembra 1990, Italija/Komisija, C-86/89, EU:C:1990:373, točka 18; z dne 5. oktobra 2000, Nemčija/Komisija, C-288/96, EU:C:2000:537, točke od 88 do 91, in z dne 21. julija 2011, Freistaat Sachsen in Land Sachsen-Anhalt/Komisija, C-459/10 P, neobjavljena, EU:C:2011:515, točke od 33 do 36).

120 Na drugem mestu je Splošno sodišče s tem, da je v bistvu menilo, da Komisija ni storila napake s tem, da je ugotovila, da zadevni ukrepi družbi NNBG omogočajo, da se zaveže h gradnji jedrske elektrarne Hinkley Point C, in da brez teh ukrepov ni mogoče vzpostaviti novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ustrezno preverilo, da so bili vsi ti ukrepi taki, da pospešujejo razvoj gospodarske dejavnosti in ne spreminjajo trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnim interesom.

121 Na tretjem mestu, Splošno sodišče za izvedbo tega preverjanja ni bilo zavezano formalno opredeliti zadevnih ukrepov kot „pomoči za naložbe“ ali „pomoči za tekoče poslovanje“, kot bi bilo zavezano za presojo tega, kako je Komisija preučila združljivost pomoči, za katero so se uporabljale Smernice Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja. Poleg tega je iz obrazložitve izpodbijane sodbe razvidno, da je Komisija menila, da je treba zadevne ukrepe šteti za enakovredne pomoči za naložbe in da je Splošno sodišče to presojo potrdilo.

122 Iz tega sledi, da četrti pritožbeni razlog ni utemeljen in ga je zato treba zavrniti.

Peti pritožbeni razlog

123 Republika Avstrija s petim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, prvič, s tem, da ni zadostno opredelilo elementov pomoči, in drugič, ker ni ugotovilo neupoštevanja Obvestila Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštev (UL 2008, C 155, str. 10, v nadaljevanju: obvestilo o poroštvih).

Prvi del petega pritožbenega razloga

– Trditve strank

124 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču očita, da ni zadostno opredelilo elementov pomoči. Ob sklicevanju na točko 251 in naslednje izpodbijane sodbe trdi, da v nasprotju s tem, kar trdi Splošno sodišče, ni navajala, da zadevni ukrepi niso natančno količinsko določljivi, temveč da elementi pomoči niso bili zadostno opredeljeni, in to tako, da naj bi se kršile številne smernice in uredbe s področja državnih pomoči, kot je navedla v tožbi pred Splošnim sodiščem.

125 Ob upoštevanju načel enakega obravnavanja in prepovedi diskriminacije naj ne bi bil razumljiv razlog, iz katerega naj se te uredbe in smernice v obravnavanem primeru ne bi uporabljale. Ta nedoločitev naj bi preprečevala pravilno presojo sorazmernosti pomoči in naj tudi ne bi omogočala, da se v primeru povečanja prvotnega proračuna – ker ta ni določljiv – spoštuje obveznost izvedbe nove priglasitve v skladu s členom 1(c) Uredbe Sveta (EU) št. 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih

pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL 2015, L 248, str. 9) v povezavi s členom 4(1) Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Pogodbe ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 4, str. 3), na podlagi katerih 20-odstotno povečanje prvotnega proračuna, ki ga odobri Komisija, vodi do spremembe pomoči. Ugotovitev Splošnega sodišča v točki 361 izpodbijane sodbe, da morebitna odobritev dodatnih državnih pomoči ni predmet spornega sklepa, naj bi bila torej napačna.

126 Republika Avstrija poleg tega trdi, da nedoločljivost stroškov obdelave in odlaganja jedrskih odpadkov ter ukrep pomoči v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point dokazujeta, da elementi pomoči niso bili določeni. Glede ukrepa pomoči v primeru predčasne zaustavitve naj bi točka 279 izpodbijane sodbe potrjevala, da Komisija ob sprejetju spornega sklepa ni poznala natančnih podrobnosti mehanizma nadomestila in da ta institucija torej ni imela na voljo informacij, ki bi potrdile nezmožnost kakršnega koli čezmernega nadomestila, ki ga nikoli ni bilo mogoče izključiti. Že samo ta razlog bi moral pripeljati do zavrnitve zadevnih ukrepov.

127 Komisija trdi, da trditev Republike Avstrije glede možnosti uporabe različnih uredb in smernic ni dopustna, ker Republika Avstrija ne navaja niti najmanjšega indica o vrsti napačne uporabe prava, ki naj bi bila storjena. Po njenem mnenju so tudi druge trditve, ki so bile podane, nedopustne, saj niso bile navedene pred Splošnim sodiščem. Slovaška republika tudi meni, da te trditve niso dopustne, bodisi ker ponavljajo trditve, navedene pred Splošnim sodiščem, bodisi ker so presplošne in nenatančne.

128 Komisija, Francoska republika, Madžarska in Združeno kraljestvo trdijo, da ta del petega pritožbenega razloga nikakor ni utemeljen.

– *Presoja Sodišča*

129 Najprej je treba ugotoviti, da je Republika Avstrija v točki 113 tožbe, vložene pri Splošnem sodišču, trdila, da „[z]aradi nezadostne določitve elementa pomoči nazadnje ne le znesek različnih ukrepov pomoči, ampak tudi znesek bruto ekvivalenta nepovratnih sredstev vseh pomoči ostane negotov“, tako da je bilo *a priori* nemogoče, da bi Komisija preverila združljivost zadevnih ukrepov z notranjim trgom. Zato ni očitno, da je Splošno sodišče izkrivilo njeno trditev s tem, ko je v točki 247 izpodbijane sodbe navedlo, da Republika Avstrija v bistvu trdi, da bi se lahko Komisija šele po tem, ko bi količinsko določila natančni znesek ekvivalenta nepovratnih sredstev zadevnih ukrepov, izrekla o njihovi združljivosti z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU.

130 Dalje, trditev Republike Avstrije, da nezadostna določitev pomoči pomeni kršitev „številnih smernic in uredb“, ki jo je navedla že v tožbi pred Splošnim sodiščem, je treba iz razlogov, navedenih v točki 91 te sodbe, razglasiti za nedopustno. V pritožbi se namreč sklicuje na argumentacijo, ki je bila glede tega podana pred Splošnim sodiščem, in v njej niso natančno opredeljene napačne uporabe prava, ki naj bi jih to storilo. Enako velja za trditev, da naj ne bi bilo mogoče pravilno presojati sorazmernosti pomoči, če njeni elementi niso zadostno določeni, ker niso natančno navedeni grajani elementi izpodbijane sodbe.

131 Nedopustna je tudi trditev Republike Avstrije glede spremembe obstoječe pomoči, ki se nanaša na kršitev člena 1(c) Uredbe št. 2015/1589 v povezavi s členom 4(1) Uredbe št. 794/2004, ker ta trditev ni bila navedena pred Splošnim sodiščem (glej v tem smislu sodbi z dne 19. julija 2012, Alliance One International in Standard Commercial Tobacco/Komisija, C-628/10 P in C-14/11 P, EU:C:2012:479, točka 111, in z dne 28. julija 2016, Tomana in drugi/Svet in Komisija, C-330/15 P, neobjavljena, EU:C:2016:601, točka 33).

132 Poleg tega Republika Avstrija v pritožbi ni grajala točke 266 izpodbijane sodbe, v kateri je Splošno sodišče opozorilo, da se dovoljenje Komisije nanaša samo na projekt, kot ji je bil priglašen, in da bi morala biti kakršna koli poznejša sprememba, ki bi lahko vplivala na oceno združljivosti zadevnih ukrepov z notranjim trgom, predmet nove priglasitve.

133 Republika Avstrija se v tem okviru sklicuje na točko 361 izpodbijane sodbe, v kateri je Splošno sodišče obrazložilo zavrnitev njene trditve, da bi lahko bile v prihodnosti dodatne pomoči za jedrsko elektrarno Hinkley Point C morebiti odobrene v obliki državnega poroštva. Vendar Splošno sodišče iz razloga, podobnega tistemu, ki je bil naveden v točki 103 te sodbe, ni napačno uporabilo prava s tem, da je poudarilo, da ta trditev ne more omajati zakonitosti spornega sklepa in je zato ni bilo mogoče upoštevati v okviru tožbe, o kateri je odločalo in katere edini predmet je bil predlog za razglasitev ničnosti tega sklepa, ki se nanaša na zadevne ukrepe.

134 Prav tako, kot je bilo ugotovljeno v navedeni točki 103, Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava s tem, da je zavrnilo trditev o nedoločljivosti stroškov obdelave in odlaganja jedrskih odpadkov, pri čemer je v točki 355 izpodbijane sodbe navedlo, da se ukrepi pomoči, ki jih je Komisija razglasila za združljive, nanašajo le na pogodbo na razliko, dogovor z ministrstvom in kreditno jamstvo ter da se sporni sklep ne nanaša na morebitno državno pomoč, ki jo je Združeno kraljestvo dodelilo za kritje stroškov v zvezi z ravnanjem in odlaganjem teh odpadkov.

135 Nazadnje, glede trditve o ukrepu pomoči v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point in o morebitnem čezmernem nadomestilu Republika Avstrija ni dokazala, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je v točki 279 izpodbijane sodbe – po tem, ko je priznalo, da Komisija na dan sprejetja spornega sklepa ni poznala natančnih podrobnosti mehanizma nadomestila – navedlo, da je Komisija v njem zgolj dovolila projekt, ki ga je priglasilo Združeno kraljestvo, in da bi – če bi se Združeno kraljestvo po tem sklepu odločilo izplačati nadomestilo, ki bi preseglo potrebno odškodnino za odvzem lastninske pravice – šlo za prednost, ki ne bi bila vključena v navedeni sklep in bi torej morala biti priglašena Komisiji.

136 Iz tega sledi, da prvi del petega pritožbenega razloga deloma ni dopusten in deloma ni utemeljen.

Drugi del petega pritožbenega razloga

– *Trditve strank*

137 Republika Avstrija ob podpori Velikega vojvodstva Luksemburg Splošnemu sodišču očita, da v točki 309 izpodbijane sodbe ni odgovorilo na vprašanje, ali bi morala Komisija uporabiti obvestilo o poroštvih, pri čemer je samo nakazalo, da so bila merila iz tega obvestila vsekakor spoštovana.

138 V oddelku 4.2 obvestila o poroštvih naj bi bilo vsekakor določeno, da je treba količinsko opredeliti element pomoči v dodeljenem poroštvu, to je prednost, ki je bila tako zagotovljena upravičencu. Zato naj presoja Splošnega sodišča v točki 300 izpodbijane sodbe, da so za kreditno jamstvo veljale običajne tržne razmere, ne bi bila razumljiva. Splošno sodišče naj bi odstopilo od sodne prakse glede zagotovljene prednosti v smislu člena 107(1) PDEU.

139 Republika Avstrija se sklicuje tudi na oddelka 3.2 in 4.1 obvestila o poroštvih, na podlagi katerih mora Komisija pri posameznih poroštvih preveriti, ali posojilojemalec ni v finančnih težavah v smislu Smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (UL 2004, C 244, str. 2, v nadaljevanju: smernice o podjetjih v težavah). Ker v obravnavanem primeru pogoji za skladnost s temi smernicami niso izpolnjeni, naj Komisija ne bi mogla kreditnega jamstva razglasiti za združljivo z notranjim trgom. Namesto da bi Splošno sodišče ugotovilo to napako, naj bi v točki 338 izpodbijane sodbe obrnilo dokazno breme s tem, da je poudarilo, da Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg nista navedla, v kakšnem obsegu ima družba EDF finančne težave.

140 Obvestilo o poroštvih naj bi poleg določitve elementa pomoči v oddelku 4.1.b določalo, da mora državno poroštvo zajemati določen najvišji znesek in biti časovno omejeno. V izpodbijani sodbi naj bi bilo tudi glede tega napačno uporabljeno pravo.

141 Komisija meni, da ta del ni dopusten, ker iz njega ni mogoče razbrati, kako naj bi Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, zaradi česar bi bilo treba izpodbijano sodbo razveljaviti.

142 Komisija, Francoska republika, Madžarska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo vsekakor menijo, da ta del ni utemeljen.

– *Presoja Sodišča*

143 Opozoriti je treba, da je Splošno sodišče v točki 309 izpodbijane sodbe poudarilo, da „je treba ne glede na to, ali je morala Komisija v obravnavanem primeru upoštevati merila iz obvestila o poroštvih, trditve Velikega vojvodstva Luksemburg in Republike Avstrije zavrniti iz naslednjih razlogov“. Ti razlogi so navedeni v točkah od 310 do 349 izpodbijane sodbe, v katerih je Splošno sodišče od točke do točke odgovorilo na vse trditve, navedene kot dokaz, da Komisija ni upoštevala tega obvestila.

144 Med temi točkami pa se pritožba nanaša le na točko 338 te sodbe, v kateri je Splošno sodišče poudarilo, da z dokazi, ki sta jih predložila Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg, ni mogoče dokazati, da je imela družba EDF finančne težave v smislu točke 9 Smernic o podjetjih v težavah, in da je zato treba zavrniti trditev teh držav članic, da bi morala Komisija, ker je bila družba EDF podjetje v težavah, šteti, da je element pomoči, zajet s kreditnim jamstvom, enako visok kot znesek, ki je dejansko zavarovan s tem jamstvom.

145 Tako je očitno, da prva trditev Republike Avstrije, da Splošno sodišče ni odgovorilo na vprašanje, ali bi morala Komisija uporabiti obvestilo o poroštvih, ni utemeljena, ker je Splošno sodišče vseeno preučilo vse trditve v zvezi z neupoštevanjem tega obvestila in ker se odgovori, ki jih je podalo na te trditve, razen tistega iz točke 338 izpodbijane sodbe, ne izpodbijajo.

146 Splošno sodišče je v točki 300 izpodbijane sodbe, na katero se nanaša druga trditev Republike Avstrije, zavrnilo trditev te države članice, da je Komisija storila napako s tem, da je pri ocenjevanju tveganja neuspeha projekta za določitev ustrezne višine jamstva upoštevala učinke pogodbe na razliko in dogovora z ministrstvom. V bistvu je navedlo, da nič ne nasprotuje upoštevanju teh učinkov, ker zadevni ukrepi tvorijo celoto in so bili učinki teh ukrepov, zlasti tok prihodkov, ki ga zagotavlja pogodba na razliko, upoštevni elementi pri analizi verjetnosti tveganja neuspeha projekta.

147 Ugotoviti pa je treba, da ta trditev temelji na napačnem razumevanju izpodbijane sodbe, ker v točki 300 te sodbe ni navedeno, da kljub upoštevanju pogodbe na razliko in dogovora z ministrstvom za kreditno jamstvo veljajo običajni tržni pogoji.

148 Glede tretje trditve Republike Avstrije, da Splošno sodišče ni ugotovilo, da je Komisija napačno uporabila pravo v zvezi z obvestilom o poroštvih, v skladu s katerim je treba preučiti, ali posojilojemalec ni v finančnih težavah v smislu Smernic o podjetjih v težavah, in da je v zvezi s tem v točki 338 izpodbijane sodbe obrnilo dokazno breme, je treba opozoriti, prvič, da se deli tega obvestila, na katere se ta država članica opira, ne nanašajo na presojo združljivosti pomoči z notranjim trgom, ampak na obstoj državne pomoči.

149 Drugič, v navedeni točki 338 te sodbe, ki jo je Republika Avstrija kot edino navedla v utemeljitev te trditve, je le ugotovitev glede v točkah od 323 do 337 te sodbe izvedene preučitve trditev Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, da dokazi, ki sta jih prvič predložila med postopkom pred Splošnim sodiščem, dokazujejo, da je imela družba EDF finančne težave. Splošno sodišče pa

s tem, da je po njihovi preučitvi ugotovilo, da s temi dokazi ni mogoče dokazati, da je imela družba EDF finančne težave v smislu točke 9 Smernic o podjetjih v težavah, ni obrnilo dokaznega bremena, kot trdi Republika Avstrija. Ta trditev torej ni utemeljena.

150 Glede zadnje trditve Republike Avstrije, da se mora državno poroštvo nanašati na določen najvišji znesek in biti časovno omejeno, je treba navesti, da v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 91 te sodbe, ni dopustna, ker v njej niso natančno navedeni grajani elementi sodbe, katere razveljavitev se predlaga.

151 Iz tega sledi, da drugi del petega pritožbenega razloga deloma ni dopusten in deloma ni utemeljen. Peti pritožbeni razlog je zato treba zavrniti.

152 Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih preudarkov je treba pritožbo zavrniti.

Stroški

153 V skladu s členom 138(1) Poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

154 Ker je v obravnavanem primeru Komisija predlagala, naj se Republiki Avstriji naloži plačilo stroškov, in ker ta s pritožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži, da poleg svojih stroškov v zvezi s pritožbenim postopkom nosi tudi stroške, ki so nastali Komisiji.

155 Člen 140(1) Poslovnika, ki se na podlagi člena 184(1) tega poslovnika uporablja za pritožbeni postopek, določa, da države članice in institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške. Češka republika, Francoska republika, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo zato nosijo svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. **Pritožba se zavrne.**

2. **Republika Avstrija poleg svojih stroškov v zvezi s pritožbenim postopkom nosi tudi stroške, ki so nastali Evropski komisiji.**

3. **Češka republika, Francoska republika, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska nosijo svoje stroške.**

Podpisi